

TANULMÁNYOK
KIADJA A FŐVÁROSI KÖNYVTÁR BUDAPEST
VII.

ZSÁK WILFRIED

A FŐVÁROSI KÖNYVTÁR ÉS IFJÚSÁGI OLVASÓI

STUDIEN
HERAUSGEGEBEN VON DER STADTBIBLIOTHEK BUDAPEST
VII.

DIE JUGENDLICHEN LESER DER STADTBIBLIOTHEK

VON. WILFRIED ZSÁK

KÜLÖNLENYOMAT A FŐVÁROSI KÖNYVTÁR ÉVKÖNYVE VI. KÖTETÉBŐL. 1936.
SONDERABDRUCK AUS DEM JAHRBUCH DER STADTBIBLIOTHEK BUDAPEST. VI. 1936.

Nem pusztán véletlen, hogy évkönyveink lapjain a könyvtár legkedvesebb olvasóközönségéről, a gyermekolvasókról külön megemlékezés mindeddig nem történt.

Ennek oka elsősorban, hogy közművelődési fiókkönyvtáraink lázas ütemű életében egyrészt időnk sem jutott arra, hogy velük érdemük szerint külön beszámoló keretében foglalkozzunk, másrészt azt a meghitt és bensőséges kapcsolatot, amely a Fővárosi Könyvtárat ma még csupán egyik-másik fiókja útján fűzi ezekhez a kedves olvasókhöz, egyelőre csendben igyekeztünk ápolni és lehetőség szerint fejleszteni.

Napjainkban azonban, amikor a gyermek számtalan problémája szinte állandóan foglalkoztatja a szülőket, nevelőket és mindazokat, akik az ő ügyüket és sorsukat szívükön viselik, könyvtárunk is elhatározta, hogy a serdülő gyermek lelki és szellemi gondozásában vállalja eddigi munkásságáról a nagyobb nyilvánosság előtt beszámol.

Ilyen munkássággal kapcsolatban elsőnek egyik legrégebbi fiókunkról, a 3. számú közművelődési könyvtárról (X., Százados-út 8-12.) és annak gyermekolvasóiról kívántunk megemlékezni.

Ez, a külső megjelenésre nézve szinte igénytelen, de belső adottságaival annál több otthonos melegséget és derűt sugárzó kis könyvtár, immár több mint két évtizedes fennállásra tekint vissza. Ez a könyvtár kezdetől fogva annak az úttörő célnak szolgálatába szegődött, hogy a városszéli környék szegényebb néprétegű lakosságának ifjúságát nemesebb szórakozást és művelődést nyújtó olvasmányokkal ellássa.

A fiókkönyvtár alapításakor — 1914 május havában — szerény 2000 kötetnyi könyvvállománnyal és gyermekolvasótermével kifejezetten gyermek- és ifjúsági könyvtárnak indult. Eredeti rendeltetése mellett azonban rövid idő múlva mindinkább fokozódó érdeklődéssel találkozott a környék olvasni vágyó felnőtt lakossága részéről is. Ily módon a könyvtár kénytelen volt kereteit tágítani s második évi működésétől kezdve már nem csupán az ifjúság, hanem a felnőttek könyvszükségletét is kielégíteni igyekezett.

Mint azonban annyi szép tervet, így a nemes célokért életre hívott könyvtár fejlődését is megakasztották a háborús évek és az utánuk következett válságos idők. Ezek az idők lassú sorvadásra, majd munkalehetőségétől is teljesen megfosztva, hosszabb idejű tétlenségre ítélték a szép reményekkel útnak indított könyvtárat, amelyet a kényszerítő körülmények következtében 1921 július havában — átmenetileg — be is kellett zárni.

A kínos vergődések évei múltak el ezután, míg végre 1924 tavaszán, dr. Kremmer Dezső, a Fővárosi Könyvtár felejthetetlen emlékéi igazgatója fáradhatatlan építő munkájának egyik eredményeként, a székesfőváros tanácsa elrendelte az időközben összedúlással fenyegető rozoga könyvtárpépület tatarozását. Ugyanez év decemberében a könyvtár igazgatósága megbízta e sorok íróját a könyvtár berendezésével és az újból üzembehelyezés munkájának elvégzésével. E munkálatok 1925 márciusáig tartottak, amikor a könyvtárat 6300 kötetnyi újonnan szerzett és feldolgozott könyvállománnyal a közönség használatára ismét átadtuk.

A fiókkönyvtárra második megalapításának idejétől kezdve most már szebb és biztatóbb napok virradtak. Régi, hű olvasóink táborához az időközben erősen kiépült környék ifjúsága és felnőtt lakossága is csatlakozott. Ennek következtében a könyvtár forgalmában jelentkező arányok rövidesen meghaladták a könyvtár teljesítő képességének határait is. A fiókkönyvtár kisebb felkészültségéhez, helyiségének szűkebb méreteihez, valamint könyvállományának normálisan megengedhető kihasználtságához képest, a könyvtár igénybevétele csakhamar olyan erőteljesnek bizonyult, hogy az üzemi fennakadások meggátlására időnkint a forgalom kényszerű korlátozásával kellett védekeznünk.

Csakhamar meg kellett győződnünk arról, hogy a fiókkönyvtár egyre emelkedő forgalmát csak helyiségének nagyobbításával lehet biztosítani. Erre az intézkedésre 1933. év tavaszán került sor, amikor a könyvraktár befogadóképességét sikerült a könyvtár helyiségének kibővítésével mintegy kétszeresére fokozni.

A százados-úti fiókkönyvtár mai könyvállománya 12.000 kötetre rúg, amelyben a gyermek- és ifjúsági irodalom, a könyvtár többi fiókjaihoz viszonyítva, aránylag a leggazdagabban van képviselve.

Hogy a fiókkönyvtár két évtizedes működését valóban figyelemreméltó eredmények kísérik, ezt bizonyítják forgalmának évről-évre kimutatott statisztikai adatai. Ezekből kitűnik, hogy ez a fiókkönyvtár eddig több mint 800.000 könyvet juttatott olvasói kezébe. Ennek az óriási könyvmennyiségnek közel felét gyermekek olvasták.

Már maguk ezek az adatok is elegendők volnának annak megállapítására, hogy ez a fiókkönyvtár kultúrpolitikai szempontból eredményes munkát végzett. Ennek az eredménynek értékét csak növeli az a körülmény, hogy a könyvtár kultúrjavakban szűkölködő — és a műveltség számára nehezen megközelíthető — legszegényebb városi lakosság és ifjúság számára tette könnyen hozzáférhető, szinte mindennapi életszükségletté — *a könyvet*.

A gyermekolvasók felvétele a könyvtár szabályai szerint az iskolától látmozott ajánlólap alapján, szülői jóállás mellett történik. A felvétel körül követett eljárás egyfelől közvetlen kapcsolatot teremt az iskola és könyvtár között, másfelől az ilymódon felvett gyermekolvasók tapasztalás szerint mindig nagyobb fegyelmettséget tanúsítanak. Ezekben a szükséges formásokon a könyvtár igyekszik minden hozzája forduló gyermeket átsegíteni.

Ha a gyermek ajánlólapja és jóállása rendben van: kölcsönzőjegyet kap. Tagdíjat vagy kölcsönődíjat egészen 15 éves koráig, tehát ameddig az elemi-, polgári- vagy az alsó középiskola osztályainak tanulója, nem fizet.

Az utóbbi esztendő statisztikai adatai szerint évenként átlag 500 gyermek látogatta a százados-úti fiókkönyvtárat, amelynek az elmúlt évben összesen 667 gyermekolvasója volt. Ezek közül 355 volt fiú és 312 leány.

A fiókkönyvtár nyilvános szolgálatában mindössze heti 12 óra foglalkozási idő jut a gyermekek számára, akik csoportonként, előre meghatározott napon és órában hetenként egyszer cserélgethetik könyveiket. Ez a rendszer egyúttal a forgalom egyenletesebb megoszlását is biztosítja. Minden ilyen alkalommal egy-egy gyermeknek legfeljebb két művet adunk kölcsön.

A könyvtár rendje szerint a gyermekkönyvtár nyílt polc — open shelf — rendszere mellett az ifjú olvasók maguk választják ki könyveiket. E rendszer célja: a gyermeket önállóságra nevelni olvasmányainak megválogatásában. A könyvtár feladata ugyanis nem csak az, hogy az ifjúságot jó olvasmánnyal lássa el, hanem egyszersmind az is, hogy megtanítsa a helyes olvasásra. Ennek egyik előfeltétele, hogy a gyermek könyvét megtanulja kiválasztani.

A könyv varázslatos valami a gyermek szemében. Bizonyos, hogy kiválasztását legtöbb esetben külsőségek, úgymint a könyv címe, terjedelme, illusztrációi, kötése stb. erősen befolyásolják. Viszont kétségtelen az is, hogy az a közvetlen kapcsolat, amelyet a nyílt polc hoz létre a gyermek és olvasmányai között, rendkívül alkalmas arra, hogy a gyermekolvasó az irodalomban rövidebb idő alatt nagyobb jártasságra tegyen szert. Ilymódon állandóan több könyv fordul meg szeme előtt és előre tájékozódhatik későbbi olvasmányai felől is.

Természetesen a könyvtár által nyújtott ilyen nagy szabadság mellett, a könyvtáros gondosan örködik azon, hogy a gyermekek kezébe csak olyan könyvek juthassanak, amelyek koruknak és értelmi színvonaluknak legjobban megfelelnek. Ezt a célt szolgálják részben az ifjúsági könyvtár elkülönített és jól áttekinthető alacsony könyvespolcai, amelyekben a gyermekek könyvei 6-14 éves korig, s ezen belül még szűkebb korcsoportoknak megfelelően vannak elhelyezve s még műfajok szerint is tagozódnak. A gyermekek könyvespolcain így várja az olvasmány az ifjú olvasót. Nincs gyermek, aki ne találna meg azt, ami a sok jó könyv között érdeklődésének és ízlésének leginkább megfelel. Egyszóval: a gyermek a könyvek közül maga válogathat nyugodtan és szabadon.

Azt talán külön megjegyezni nem is szükséges, hogy ez a rendszer milyen nagy örömet és zavartalan élvezetet nyújt a gyermek számára, s amellet, hogy az ifjúsági irodalomban lassú tájékozódásra vezet, mennyi időmegtakarítást jelent a könyvtáros munkájában.

Ifjú olvasóink a serdülés kora előtt a katalógusról vajmi keveset tudnak. Ennek fogalmával és gyakorlati jelentőségével közelebbről csak 14 éves koruktól kezdve ismerkednek meg, amikor már olvasófüzetet is kapnak. A kölcsönzés rendjében az olvasófüzetre való áttérés egészen új helyzetet teremt a könyvtár és a gyermek fentebb vázolt viszonyában. Ettől kezdve a gyermekolvasó a könyvtár középsőfokú — vagyis a serdültebb korú és a felsőbb középiskolát látogató — olvasóinak kategóriájába lép, amelyben addig marad, amíg a 18 éves korhatárt eléri. Ez más szóval annyit jelent, hogy ebben a kategóriában eleinte fokozottabb, később mindinkább csökkentett korlátozások mellett, a felnőttek szépirodalmi és ismeretterjesztő könyveit is olvashatja.

Azok a serdülő korban lévő ifjúsági olvasók, akik előzőleg már huzamosabban — nem ritkán 4-5 év óta — látogatták a könyvtárat, amely idő alatt az ifjúsági irodalomban minden nekik-valót letaroltak, szinte lázas türelmetlenséggel várják azt a napot, amikor az első olvasófüzetre igényt tarthatnak. Ez természetesen azért van így, mert ettől kezdve újabb zsilipek nyílnak meg számukra. A helyzet ekkor még annyiban is változik, hogy ez időtől a könyvtáros adja kezükbe azokat a könyveket, amelyeket részint a nevelő és az iskola tanárai ajánlottak nekik elolvasásra, vagy amelyre iskolatársai hívták fel figyelmüket, avagy — ami rendszerint leg-

gyakrabban fordul elő — melyeket saját maguk jegyeztek ki nagy buzgalommal a könyvtár katalógusából olvasófüzetük kérőlapjára.

Tévedés volna azt hinni, hogy ezek a serdültebb és értelmiségükben is fejlettebb ifjúsági olvasók most már kisebb gondot okoznak a könyvtárosnak, mint az egészen fiatal gyermekek. Sőt ellenkezőleg! Nyilván nem minden ok nélkül nevezik az-ifjúság serdülő korát a fejlődő gyermeklélek viharzónájának. A gyermek élettani fejlődésének ebben a szakában erős ostromot kell a könyvtárosnak ifjú olvasói részéről kiállania és sok ostromot kell visszavernie — szinte észrevétlenül és a legnagyobb tapintattal, hogy érzékenységüket meg ne sértse.

A serdülő korig még el nem jutott gyermekkel tehát lényegesen könnyebb a könyvtáros dolga, bár a gyermek már akkor sem veszi szívesen, ha olvasmányai tekintetében gyámkodnak fölötte. Annyi bizonyos: a gyermek tetszését sohasem lehet előre kiszámítani és olvasmányai dolgában fellebbezhetetlenül dönt arról, hogy mi az, ami tetszik neki — és mi az, ami nem.

*

A nyilvános szolgálatot teljesítő könyvtárosnak sok technikai eszközzel, nagy gyakorlattal és személyes tapasztalattal kell rendelkeznie, hogy minden feladatát gyorsan és kielégítően láthassa el. Ezenkívül annyi idejének is kell lennie, hogy szükség esetén egyénileg is tudjon foglalkozni az olvasókkal.

Hogy a könyvtáros sokirányú elfoglaltságáról és műhelytitkairól fogalmat nyújthassunk, legyen szabad a következőket megemlíteni. Közművelődési fiókkönyvtáraink, a könyvtár személyzetének jelenlegi létszáma és időbeosztása mellett, a hétköznapokon egyik napon délelőtt, a másikon délután vannak nyitva. Ezeken a váltakozó félnapokon a könyvkölcsönzés forgalmának lebonyolítására naponta négy óra áll a könyvtáros rendelkezésére. Ezt az időt egyik-másik fiókkönyvtárban — így a százados-úti fiókkönyvtárban is — a gyermek és felnőtt olvasók között kell megosztani, mert a gyermekek külön és más időben kölcsönöznek. Könyvtáraink látogatottsága nem minden évszakban és a hét napjainak nem minden órájában egyforma. Még a legkisebb fiókkönyvtárban is gyakran előfordul, hogy egy-egy forgalmasabb napon a könyvtáros 3-400 könyvet vesz vissza s ugyanannyit ad ki olvasóinak a kölcsönző-asztalnál. Természetes, hogy ilyen forgalomban a mechanikus tömegmunka szinte elkerülhetetlen. Ezek a forgalmasabb napok a könyvtáros egyéni képességének és gyors áttekintésének legnagyobb próbái. A könyvtárosnak ugyanis minden körülmények között szoros kapcsolat kell tartania az olvasók irodalmi érdeklődése és a pillanatnyilag rendelkezésre álló könyvek között és ugyanakkor éber figyelemmel kell ügyelnie arra is, hogy olvasói várakozásukban kielégítve távozzanak.

Nincs szebb, meghatóbb és egyben felelősségteljesebb feladat a könyvtáros számára, mint amikor hivatását a gyermekek körében tölti be. Annak a könyvtárosnak azonban, aki gyermekkönyvtárban teljesít szolgálatot, nemcsak a gyermek- és ifjúsági irodalmat kell alaposan ismernie, hanem a gyermeki lelket is. A fejlődő gyermek tele van kíváncsisággal és érdeklődéssel. Olvasmányai irányában különösen. A könyv, mintha bűvös pálcával érintené a gyermek lelkét, úgy átváltoztatja egész lényét. Ahány gyermek, annyi különböző egyéniség. A gyermekek rendkívül fogékonyak és ösztönösen ki tudják választani azt, ami érdekli őket. A könyvtárosnak tehát komolyan kell vennie ezeket a legfiatalabb olvasóit, akikkel mindenkor szeretettel és megértő barátként kell bánnia. A gyermeket olvasó-mivoltában lekicsinyelni, érdeklődésében megnyilvánuló viselkedési különösségeit: lelkes

kíváncsiságát és kívánságait félvállról venni kétségkívül nagy hiba volna. A gyermek egy szóból, vagy tekintetből ért. Ha azt látná, hogy ügyét nem veszik komolyan, annak az volna a természetes következménye, hogy lélekben teljesen eltávolodnék a könyvtártól. A gyermek érzelmi lény. Érzelmi világát nagyfokú szubjektivitás jellemzi. A külvilágból mindent a maga érzelmeire vonatkoztat és mindent eszerint ítél meg. Figyelmét, érdeklődését és egész énjét külső behatások irányítják és változtatják.

A gyermek értelme belső fejlődésével párhuzamosan időről-időre változik. A gyermeki lélekben a csodálkozásra való hajlamot a lelkesedés, a rajongás, majd lassan az igazságérzet kialakulása váltja föl. Az olvasó gyermek ennek megfelelően talál könyveink között bőséges táplálékot szellemének.

*

Mit és hogyan olvas a gyermek? Erre, az alapjában véve nem is olyan egyszerű kérdésre a hivatásos könyvtáros megfigyelése és vizsgálódása alapján kívántunk beszámolóink keretében megközelítő hű képet nyújtani.

Bizonyos, hogy itt általános érvényű szabályokat felállítani és egészen pontos következtetéseket levonni nem lehet. Nem kétséges azonban, hogy a százados-úti könyvtár gyermekkönyvtárának állandó nagy és lelkes olvasótábora, valamint a gyermekolvasók fentebb ismertetett könyvkölcsönzésének módszere, kitűnő alkalmat adtak arra, hogy a gyermekek irodalmi ízléséről, könyvhöz való viszonyáról és mai legkedveltebb olvasmányairól pontos megfigyeléseket végezhesünk. E célból az elmúlt év különböző szakában a fiókkönyvtár *kerek 100 napi forgalmi* dolgoztuk fel és sűrítettük statisztikai táblázatokba.

Ifjú olvasóinknak természetesen sejtelmük sem volt arról, hogy 100 napig megfigyelés alatt voltak és hogy minden egyes könyvről, amit ezeken a napokon olvasmányul kiválasztottak, rendszeres statisztikai felvételt készítünk. Az alapul vett 100 nap alatt összesen 600 gyermek — 325 fiú és 275 leány — könyvkölcsönzését ellenőriztük és tettük tüzetesebb vizsgálódás tárgyává. Statisztikai adataink feldolgozása a következő főbb eredményeket mutatja. A 600 gyermekolvasó a könyvtári szolgálat 100 napján összesen 9638 könyvet olvasott. Ez a 9638 könyv azonban csupán 1187 különböző művet jelent: 897 szépirodalmi és 290 ismeretterjesztő művet. Megállapíthatjuk ebből, hogy a gyermekeknek a betű és a nyomtatott könyv megismerése korától egészen a serdülés koráig elég nagyszámú magyar könyv áll rendelkezésére. A mai értelemben vett ifjúsági irodalom gazdag jó könyvekben ; a gyermek bőségesen válogathat közöttük. Bármennyit olvas is azonban a gyermek, bármilyen jól irányítsák is őt olvasmányai kiválogatásában, az átlag gyermekolvasó mindig csak egy töredékével készülhet el e roppant könyvmennyiségnek. Ily módon az ifjúsági irodalom alkotásainak nagyrésze ismeretlen marad a gyermek előtt. Elsuhán mellette és fejlődésének későbbi szakában nem tér vissza hozzá soha.

Mennyit olvasnak a gyermekek a könyvtár útján? Hozzávetőleges számítás és az évről-évre összegyűjtött statisztikai adatok szerint egy-egy gyermek évi átlagos könyvkölcsönzése 32.4 mű. 10 esztendő tapasztalat azt mutatja, hogy egy-egy gyermek átlag három és féleven keresztül tagja a könyvtárnak. Ez idő alatt tehát a könyvtár 1132 művet ad egy-egy gyermek kezébe. A gyermek természetesen máshonnan is szerez könyveket, miután igényeit a könyvtár .nevelési szempontból korlátozza. E könyveknek azonban sem mennyiségét, sem minőségét ellenőrizni nem tudjuk. Egy bizonyos: a gyermekek ma többet, állandóbban és rendszeresebben olvasnak, mint régen s tán jobbat is.

A könyvtár 100 napi forgalmában olvasott könyveket, szerzők szerint betűsorban, alább közöljük. Külön táblázatos kimutatásban adjuk a szépirodalom és külön az ismeretterjesztő irodalom olvasottságának részletezését. A külföldi irodalomból magyar nyelvre átültetett művek címe után — amennyiben ez a könyv alapján, vagy más úton megállapítható volt — zárjelben a mű fordítójának nevét is feltüntettük. Az egymás mellett sorakozó sűrű számoszlopokban a könyvek olvasottságának, számát jelezzük. Az első számoszlop egy-egy mű olvasottságát, a többi — a fejlődő gyermek életkora szerint csoportosítva — az olvasmányok részletes megoszlását mutatja. Az olvasmányok megoszlását ezenkívül minden számoszlopon belül fiúk és leányok olvasmányai szerint külön-külön szemléltetjük. Az olvasmányokat sorrendben feltüntető kimutatásokon kívül, eredményt össze-sítő kimutatást is adunk.

Az a kép, amit a könyvtár 100 napi életéből a következőkben kapunk, tán alkalmas arra, hogy belőle a mai gyermek érdeklődésének irányát és fokát megismerjük. Reméljük, hogy a gyakorlati pedagógia fáradtságosan és gondosan össze-állított adatainknak jó hasznát fogja venni.

*

A) Szépirodalom.

A szerző neve és a könyv címe	Összesen olvasták	A gyermekolvasók kora és neme																			
		6-7		7-8		8-9		9-10		10-11		11-12		12-13		13-14		14-15			
		éves																			
		fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány
Abonyi Árpád: Három vitéz magyar baka	23						1												1		
— Miklós vitéz	3						1														
Abonyi Lajos: A mi nótáink	11																		1		
— Itt a szép Alföldön	11																		6	2	
— Magduska öröksége	2																		1	1	
— Páztortűz	3																		2	1	
— Utolsó kurucvilág	6																		4	1	
Abraham Ernő: Csudaszarvas	8																				
— Tengerke	9																				
Albini S. B.: Graczia fia (Erődi B.)	2																				
Ajtai Kálmán: Pátyolat királyfi	5																				
Alcott Louisa: Négy leány (Altay M.)	14																				
Altay Margit: Amerikai leány	8																				
— Béke a szívekben	3																				
— Fehér hajó	1																				
— Gézengúz	12																				
— Kis cseléd	10																				
— Kis hercegnő	10																				
— Leánysors	10																			1	
— Mókuska	8																				
— Négyvesfogat	8																				
— Ötösfogat	15																				
— Rossz szomszédság	15																				
Anicis Edmondo, de: Szív (Radó A.)	52																				
Andersen H. C.: Krisztián a hegedűs (Kosáryné)	6																				
— Legszébb meséi (Mikes L.)	11																				
— Meséi (Mikes L.)	10																				
— Újabb meséi (Mikes L.)	9																				
Andor József: Két szív	8																				
Andrássy Lidike: Tarka könyv	1																				
Arany János: Buda halála	3																				
— Első lopás	1																				
— Munkái	1																				
— Nagyidai cigányok	3																				
— Toldi trilógia	6																				
Arany László: Magyar népmese gyűjtemény	2																				
Asiányi Károly: Északi park felfedezése	16																				
— Kalandos vakáció	10																				
Atányi Károly: Északi hűség	22																				
Avar Gyula: Aranylánc	4																				
— Idegen költők	4																				
Baboy József: Mi, huszonketten	8																				
Babay Kálmán: Szép Balaton mellől	2																				
Bobits Mihály: Aranygaras	10																				
Baksay Sándor: Dáma	4																				
— Szeder-indák	1																				
Balla Ignác: Tréfaország	7																				
Ballantyne: Korallsziget	5																				
Baloghné Hajós T.: Harc az életért	5																				
— Tornyos villa lakói	10																				
Bán Aladár: Ezért országából	1																				
Bánfi János: Egyszer volt	7																				
Barclay Florener: Elváltató fal (Szt. István társ.)	1																				
— Esti dal (Szt. István társ.)	9																				
Barfus E.: Elefántok földjén (Kemény Gy.)	17																				
Barrie James: Pan Péterke (Bálint L.)	7																				
Barsony István: Erdőn, mezőn	5																				
— Jó az Isten	1																				
Beccasy Judit: Méltóságos kisasszony	3																				
— Miklóssy-ház titka	2																				
Beecher-Stowe E. H.: Tamás bátya kunyhója (Darvai M.)	24																				
Bene Lajos: Kalotaszegi népmesék	14																				
— Nagykünsági népmesék	18																				
Benedek Elek: Állatmesék	10																				
— Anikó regénye	4																				

A szerző neve és a könyv címe	Összesen olvasták	A gyermekolvasók kora és neme																	
		6-7		7-8		8-9		9-10		10-11		11-12		12-13		13-14		14-15	
		é v e s																	
		fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány
Disney Walt: Három kis malac (Zigány Á.)	10	1		2	1	2	2	1	1										
— Mikl eger óriásországban (Zigány Á.)	8	1		1	1	1	1	1											
— Nyolc kis gyerek (Zigány Á.)	7			1	1	1	1	1											
— Piroska (Zigány Á.)	12			2	2	3	4	1	4		2								
Dixon Franklin: Óceánrepülő (Radványi K.)	9								1	1	3		3	1	1				
Dobosi Pécsi M.: Galambka	4									1	1	3							
— Ida	4											1	1	1	1				
— Viharmadár	4											1	1	1	1				
Donászy Ferenc: Buda hőse	10								1	1	3		3	1	2				
— Egy magyar diák élete	20								3	1	6		5	1	2	1			
— Elfűnt hadifutárok	7								1	1	2		2	1	1				
— Ozdor Telegd	5								1	1	1		2	2	1				
— Rejtélyek a történelemből	17					2	1	3	1	2	2	6	1	1					
Dormándy László: Selyemmadár	11								1	1	2		4	4	1				
Dumas Alexander: Gróf Monte Christo (Harsányi K.)	4													1	1		3		
— Három testőr (Lándor T.)	4													1	1		3		
Ego-néni [Fried. M.]: Elemisták lázadása	2					1		1											
— Mai leányok	7										1	1	1		3		1		
— Novák Magda	7												3	3					
— Teszából Terka lesz	4													1		3			
Egri György: Igaz is, nem is	3					1		2											
Endrédi Sándor: Magyar költészet kincsesháza	2															1	1		
Eötvös József br.: Falu jegyzője	25														7	2	14		
— Karlhausi	7															2	2		
— Magyarország 1514-ben	19														1		12		
— Nőverek	5															1	3		
Eschstruth Nataly: Akik egymásra találtak (Házsongárdy G.)	7										2		3		2				
Ewald Karl: Ösember meséi (Bálint A.)	9					1	1	2	1	2	1	1							
Eyth Maximilian: Küzdelem a piramisért (Pogány K.)	10								1	1	4	1	3		1				
Ezopus: 300 mese (Boros G.)	7			1				1	1	1	1		1						
Fabian Gyula: Gábor diák	7								2		3	1	1						
— Kis Mozart	3								1	1	1		1						
Faragó Ede: Ősök öröksége	5								1	1	1		2		1				
Farkas Imre: Klára Itáliában	3								1	1				1		2			
Farkas Pál: Idegen	4													2					
— Szerencsekeresők	3					1	1	1											
Fáy András: Béltékny ház	1																1		
Fáyiné H. Mária: Kis mesekönyv	8			1				2	1	2		1							
Féja Géza: Mesélő falu	11					1	2	1	2	2	1	1							
Ferry-Gáld: Cserkesző	10								1	1			5		3				
Feuille Octave: Egy szegény ifjú (Zempléni P. Gy.)	18										3	3	6	4	2				
Finn Ferenc: Tom Playfair	5								1	1	1	1		1	1				
Fleuriot L.: Szegény öreg (Novelly R.)	3																2		
Fleuron Svend: Snipp, a nagy vadász (Tábori P.)	19								3	3	1	1	8	1	2		1		
— Strix, az erdő reme (Havas J.)	29								2	2	5	5	5	1	7				
— Tigris ivadék (Tábori P.)	13								4	4	4	4	3	3					
— Vörös banda (Tábori P.)	19								4	4	4	1	5	1	5	1			
Földes Géza: Búrok magyar vitéze	3								1	1	2								
France Anatole: Gyöngyike	17			1		2		4	5	1	2	1	1	1					
Francis Joy: Heten az intézetben (Nyireő E.)	14									1		2	1	6		4			
Freytag Gustav: Üzlet és becsület (Erdélyi A.)	3													1	1				
Gaal Mózes: Akik külön világban élnek	8													1	3		4		
— Anna	11											3	1	4		2	1		
— Anyai szív	9									2		2	3				1		
— Balassa vitéz	5					1		1	1	1		2							
— Becsület és hűség (Hazafias kv.)	3										2		1						
— Bujdosó király	10						1	3	1	3	1	1							
— Burkus	4						1	2	1										
— Császár ígérte	2							1	1										
— Egy kis diák naplójából	2							1	1										
— Egy magyar testőr ifjú	3															2			
— Ezeréves multunkból (Hazafias kv.)	17							1		3	5	1	4	3					
— Falusi történetek	4							1	3										
— Fekete apostol	10								2	2	2	1	3	1	1				
— Francia háború (Hazafias kv.)	7									1	1	2	3		1				
— Hámka	6					1	1	3	1										
— Három kenyeres pajtás	7							1	1	2									

A szerző neve és a könyv címe	Összesen olvasták	A gyermekolvasók kora és neme																	
		6-7		7-8		8-9		9-10		10-11		11-12		12-13		13-14		14-15	
		é v e s																	
fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány		
Gombos Albin: Hőharmat	17	1																	
Gölnér-Szirmai: Karácsonytól karácsonyig	2																		
Grimm testvérek: Mesék (Mikes L. és Szondy Gy.)	17	1		3	1		5		3				1						
Gvadányi József: Egy falusi nótárius	6															2	3	1	
Gyalloy Domokos: Vaskenyéren	10								4	1	2	1	2						
Gyarmathy Zsigáné: Három leány története	9								1	1					4		1		
Gyomlay László: Bártfai harangok	14					3		4	3	1	1								
Gyökössy Endre: Gyula diáknak készül	2								1	1		1							
— Nádihegedő	6					1		2	1	1				1	1				
— Palotai cserkészek	4							1	1	1									
— Pesti szerencsen	7							2	2	2									
— Postáskisasszony	4										1	1			1				
Gyöngyösi István: Munkál	2																	2	
Györy Vilmos: Mesekönyv	1							1											
Gyulai Pál: Egy régi udvarház	2																	2	
Gyulainé Baksay J.: Tündérmesék	2																		
Habberton John: Hetén kicsikéi (Karinthy P.)	7																		
Haggard Rider: Salamon király kincse	10					1		1			2					6	3	1	
Halden Erzsébet: Szeleburdi kisasszony (Szabóné Nagal J.)	3																		
Hallévy Ludovic: Criquelette (Kosáryné)	5															3			
Hannas József: Mesés történetek	2							1	1										
Hansen Érik: Aranyfolyó országa	8																		
Harder Agnes: Bobi története (Csetényi E.)	9							1		1		2	2	3	1	1	1		
Harsányi Zsolt: Madách (Ifj. kiad.)	7														2	2	2	1	
— Petőfi (Ifj. kiad.)	8														2	2	1		
Hauff Wilhelm: Meséi (Tábori P.)	12							1	1	1	1			2	2	2			
Havas István: Beszélő Csipke	2								1	1					2				
— Csodalatos paripa	2								1	1									
— Magyar fiú	1								1	1									
— Várkúti fiúk	2								2	2									
— Várkúti kastély	2																		
Hawthorne Nathaniel: Aranyvarázs. — Görög regék (Eber L.)	15					2	1	2	2	3			1	1	1				
Hedenstjerna Alfred: Mindennapi kenyéret (Altay M.)	2																		
Hedin Sven: Csangpó láma (Gerely J.)	11										1	1							
Herzeg Ferenc: Árva László király	8											3			4		1		
— Bujdosó bábuk	20			1	1	1	2	2	10		3				1	2	3	2	
— Fogó hold	13														8	2	2	1	
— Gyurka és Sándor	10														6	1	1		
— Gyurkovics fiúk	7														3	3	1	1	
— Gyurkovics lányok	23														5	7	5	6	
— Hét sváb	35														21	6	3	2	
— Hid	21														12	3	4	2	
— Mesék	17					1	2	1	3	2	3		3		2				
— Ocskay brigadéros	8														4	2	2		
— Pogányok	34														18	6	7	3	
— Új nevelő	2									1	1								
Herman Ottóné: Seregély kisasszony	4								1	2		1							
Hevesi Lajos: Jelki András kalandjai	5									2		2		2					
Hock János: Rákóczi Ferencné	2																		
Hoffmann Ferenc: Ötven kis mese	5			1	1	1		1	1		1								
— Száz kis történet	7									1		1							
Homéros: Ilias (Kempf J.)	5								1	2		2							
— Odysseia (Gyomlay Gy.)	2														3	2			
Hosszú Lándzsa: Emlékezései (Baktay E.)	21									2		7		9		2		1	
Illyés-Ortutay: Magyar paraszttmesék	8							2	1	1		1							
Jakab Miklós: Erdélyi szász népmesék	3					1			1	1									
Jakab Odón: Két ímpozitor	4									1		1	2						
Jankovics Marcell: Kis barátom könyve	5			1		1		2	1										
János György: Sehólmács ország	5					1	2	1		1									
Jeszenskyné T. Irén: Ahol a szívek találkoznak	5									1		1					1		
Jókai Mór: Akik kétszer halnak meg	8															4	2	2	
— Aranyember	6															4	2	2	
— Barátfalvi lévita	18															11	4	3	
— Bujdosó naplója	5															3	1	1	
— Csataképek	7															6		1	
— Csergyermek	6					1	1	2	1		1								
— Debreceni lunátikus	9														3	3	2	1	

A szerző neve és a könyv címe	Összesen olvasták	A gyermekolvasók kora és neme																	
		6-7		7-8		8-9		9-10		10-11		11-12		12-13		13-14		14-15	
		fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány
Tábori Piroska: Virágok a mesefáról	20			1		1	3	1	9	1	2		1						
Tábori Róbert: Álomország, meseország	4	1				1	1							1					
— Jégtűndér	2								2										
Tamas—Enyvvári: Hány János újabb kalandjai	19					2	1	3	4	4	1								
Tamas István: Malacháború	7					1	3		2										
— Szabadkai diákok	30								4	4	6	3	13	1	2				
— Szegedi pedellus	16								1	1	5	6	6	6	1	1			
Tamási Aron: Abel Amerikában	12												1	5	1	1			1
— Abel a rengetegben	15												4	4	6	1	2		1
Tarnay György: Margit-legendák	11									3	1	2	2	5					
Temesi Győző: Elni!	10								1	1	2	3	3	2	2	1	1		
— Győzni!	10								3	3	4	4	2	1	1				
Tesli Mihály: Az én kis hőseim	20			1	1	1	1	5	4	3	2	1	1	1	1	1	1		
Thackeray W. M.: Huság vására (Horváth E.)	2							1		1									
Thury Zoltán: Mese egy kis házról	4							1	1	1	1	2	2						
Tobisch Irén: Csodagyöngy	9				1					1	2	2	2						
— Hűsvéti és más mesék	14							5	3	4	4	1	1	1					
— Mikulás és karácsonyi mesék	15					1	5	1	6	4	1	1	1	1					
— Tündöklő Jánoska	24					10	1	4	10	1	6	6	1	1					
Török Sándor: Felsült úriás	14			1		1	1	1	2	2	2	2	1	1					
Török Károly II.: Margit-virágok	7					1	1		2	2	2	1	1						
Travers P. L.: Csodálatos Mary (Benedek E.)	4					1	1		2	2	2	2	1			2			1
Treiler Ferenc: Indianok réme	12								2	2	1	1	4	1	3				1
Turgenev Ivan: Az óra (Böcz K.)	3								2	2	1	1	1	1					
Turner Ethel: Az a leány (K. Novelly R.)	10								1	1	1	3	5	9		2			1
Turoczy József: Magyar Szimplicissimus	5								1	1	1	1	2	4		2			
Tutsek Anna: Agnes	8								2	2	2	2	4	4		2			
— Cillike rövid ruhában	11								2	2	2	2	3	1					
— Cillike menyasszony lesz	10								2	2	2	2	2	2					
— Cillike matyasuga	12								1	1	1	1	2	2					
— Cillike férjhez megy	11								1	1	1	1	2	2					
— Cillike mint asszony	7								1	1	1	1	2	2					
— Élet iskolája	14								1	1	1	4	4	4	2				
— Évszék feljegyzései	7							1	1	1	1	1	1	1					
— Jazminvirág	7								1	1	1	1	1	1					
— Jutit	8								1	1	1	2	2	2					
— Két leány élete	5								1	1	1	1	1	1					
— Klárka szerencséje	4								1	1	1	1	1	2					
— Marietta	7								1	1	1	2	2	3		1			
— Nagymama naplója	6							1	1	2	2	2	3	3		1			
— Régi emlékek	4								1	1	1	1	1	1					
— Vidorka	5								2	2	2	2	2	2					
Tvain Mark: Az 1,000.000 fontos bankó	5								1	1	1	1	1	1					2
— (Balint L.)	3								1	1	1	1	1	1					1
— Ellopott fehér elefant (Kislegény K.)	3								1	1	1	1	1	1					1
— Hajóélet a Mississippin (Zigány A.)	18								2	2	2	2	1	4					
— Huckleberry Finn (Kemény Gy.)	12							5	2	2	2	1	1	1					
— Koldus és királyfi (Fáy J. B.)	11					2	3		2	2	1	1	1	1					
— Ostoba Wilson	3								1	1	1	1	1	1					2
— Stromfield kapitány	2								1	1	1	1	1	1					1
— Tamás úrli kalandjai (Halász Gy.)	11					1	2	1	3	3	2	2	2	2					
— Tamás úrli léghajón (Halász Gy.)	20					2	4	2	4	4	1	1	1	1					
— Tamás úrli mint detektív (Halász Gy.)	15					1	3	1	4	4	3	2	2	2					
— Titokzatos idegen (Mikes L.)	2					1	1		1	1	1	1	1	1					1
Vándor Iván (Várady Ilona): Agnes	3								1	1	1	1	2						
— Felhők között	3					1	1	1					1	1					
— Petrőczy Kata Sridómia	3								1	1	1	1	1	1					
Vas Gereben: Nagy idők, nagy emberek	3								1	1	1	1	1	1					1
— Nemzet napزامosai	3								1	1	1	1	1	1					1
— Regi jó idők	4								1	1	1	1	1	1					1
Velösy Elek: Miska	20							1	1	1	1	1	1	1					
Verné Jules: Antifer mester (Huszár J.)	29							1	1	1	1	1	1	1					
— Antillák világa (Zigány A.)	14							1	1	1	1	1	1	1					1
— Bégum ötszáz milliója (Szász K.)	6							3	3	3	3	3	3	3					
— Bombardác Klaudius (Huszár J.)	12							3	3	3	3	3	3	3					
— Brancianc asszonyság (Huszár J.)	16							3	3	3	3	3	3	3					
— Bundák hazája (Gáál M.)	24							3	3	3	3	3	3	3					
— Cascabel Caesar (Huszár J.)	24							4	4	4	4	4	4	4					
— Cetvadászok (Zigány A.)	4							1	1	1	1	1	1	1					

Az ifjúság legkedveltebb írói.

(I. A könyvtár 100 napi forgalmában kézbeadott különböző művek száma. II. A kézbeadott műveket összesen ennyiszor olvasták. III. Az író egy művének átlagos olvasottsága.)

Az író neve	I.	II.	III.	Az író neve	I.	II.	III.
A) Szépirodalom :				B) Ismeretterjesztő irodalom :			
1. Verne Jules	52	808	15-5	55. Komlós Aladár	1	24	24-0
2. Jokai Mór	54	655	12-1	56. Montgomery Florence	1	24	24-0
3. Benedek Elek	51	434	8-5	57. Sienkiewicz Henrik	3	24	8-0
4. May Karl	19	331	17-4	58. Radó Vilmos	3	24	8-0
5. Gaál Mózes	46	315	6-8	59. Münchhausen Börries	1	23	23-0
6. Gárdonyi Géza	28	290	13-5	60. Ségur Sophie	1	23	23-0
7. Mikszáth Kálmán	20	275	13-7	61. Atányi István	1	22	22-0
8. Herczeg Ferenc	12	198	16-3	62. Móróc Zsigmond	1	22	22-0
9. Rákosi Viktor	17	146	8-5	63. Bónyi Adorján	2	22	11-0
10. Tábori Pároska	17	139	8-1	64. Kästner Erich	2	22	11-0
11. Tutsek Anna	16	126	7-8	65. Gyökössy Endre	2	22	11-0
12. Cooper Fenimore	7	110	15-7	66. Hósszú Lándzsa	1	21	21-0
13. Mark Twain	11	102	9-2	67. Laurie André	2	21	10-5
14. Altay Margit	11	100	9-0	68. Szondy György	1	20	20-0
15. Dickens Charles	9	91	11-1	69. Tevelé Mihály	1	20	20-0
16. Daniélné Lengyel L.	14	91	6-5	70. Velösy Elek	1	20	20-0
17. Kosaryné Réz Lola	13	84	6-4				
18. Boos Bálint [Sas Ede]	5	83	16-6	B) Ismeretterjesztő irodalom :			
19. Blaskó Maria	14	82	5-8	1. Benedek Elek	16	65	4-0
20. Sebök Zsigmond	10	81	8-1	2. <i>Universum (Hankó V.)</i>	9	63	7-0
21. Tamás István	4	72	17-1	3. Gaál Mózes	15	49	3-2
22. London Jack	11	72	6-5	4. Douglas—Martin—Oliver	1	31	31-0
23. Fleuron Svend	4	71	17-7	5. Washburn Bradford	1	30	30-0
24. Kipling Rudyard	4	70	17-5	6. Gabányi János	1	26	26-0
25. Josika Miklós br.	9	68	7-5	7. Smiles Samuel	4	24	6-0
26. Tobisch Irén	4	62	15-5	8. Fábian Gyula	1	23	23-0
27. Donász Ferenc	5	59	11-8	9. Takáts Sándor	5	22	4-4
28. Eötvös József br.	4	56	14-0	10. Cholnoky Jenő	6	21	3-5
29. De Amicis Edmondo	1	52	52-0	11. Hankó Vilmos	2	20	10-0
30. Defoe Daniel	1	51	51-0	12. Tóth Tihamer	2	19	9-5
31. Lőrinczy György	9	44	4-8	13. <i>Vasárnapi könyv (Szilágyi S.)</i>	5	18	3-6
32. Daudet Alphonse	3	39	13-0	14. Lovik Károly Ifj.	1	17	17-0
33. Bernáth Gusztáv	2	38	19-0	15. <i>Zászlónk (Radányi K.)</i>	5	17	3-4
34. Nast Clara	4	38	9-5	16. <i>Magyar Leányok (Tutsek A.)</i>	5	17	3-4
35. Pász Lajos	4	38	9-5	17. Farkas Pál	1	16	16-0
36. Disney Walt	4	37	8-1	18. Lengyel Miklós	1	16	16-0
37. Andersen H. C.	4	36	9-0	19. Wells Carneth	1	16	16-0
38. Gombos Albin	3	35	11-6	20. Apor D.—Nagy B.	2	16	8-0
39. Molnár Ferenc	1	33	33-0	21. Tóth Sándor	3	15	5-0
40. Szentgyörgyi Sándor	1	32	32-0	22. Hedín Sven	6	15	2-5
41. Bene Lajos	2	32	16-0	23. Brózik Károly	1	14	14-0
42. Czeke Vilma	3	32	10-6	24. Janet P.	1	14	14-0
43. Loffing Hugh	1	29	29-0	25. Cox Georg	1	13	13-0
44. Tamási Aron	2	28	14-0	26. Fontány Elena	1	12	12-0
45. Rhoden Emmy	3	28	9-3	27. Halliburton R.	1	12	12-0
46. Aszlányi Károly	2	26	13-0	28. Gáspár Ferenc	2	12	6-0
47. Roboz Andor	2	26	13-0	29. Kálmár Gusztáv	2	12	6-0
48. Komáromi János	3	26	8-6	30. Platz Bonifác	1	11	11-0
49. Abonyi Lajos	5	26	5-2	31. Gracza György	1	11	11-0
50. Michaelis Karin	1	25	25-0	32. Lilius Aleko	1	11	11-0
51. Ring Barbara	1	25	25-0	33. Brehm Alfred	1	10	10-0
52. Burnett F. H.	3	25	8-3	34. Ray F. B.	1	10	10-0
53. Wells H. G.	4	25	6-2	35. Széchenyi Zsigmond gr.	2	10	5-0
54. Belcher-Stowe E. H.	1	24	24-0				

A fentebb felsorolt írók művei — a statisztikai táblákban részletezett megoszlás szerint — az ifjúság összes olvasmányainak 72-4⁰/₀-át teszik ki.

Az olvasmány m. f. a. j. a	Olvasott művek száma	Olvasták	
		Összesen	%-ban
A) Szépirodalom.¹⁾			
1. Mesevilág (Mesék, mondák, regék, legendák)	129	1.162	14-0
2. Versesművek. Költemények	24	88	1-0
3. Ifjúsági színdarabok. Színművek	14	94	1-1
4. Ifjúsági elbeszélések és regények	577	5.441	65-7
5. Regények. Elbeszélések	153	1.497	18-1
Összesen	897	8.282	100-0
B) Ismeretterjesztő irodalom. (A tudományok száma a decimális rendszerben.)²⁾			
0. Általános művek. Ifjúsági folyóiratok	6	67	4-9
17. Erkölcstan	8	35	2-6
2. Vallás. Egyház. Mythológia	8	23	1-7
3. Társadalmi tudományok (Világháború; Nevelés, oktatás; Néprajz)	13	52	3-8
4. Nyelvtudomány	5	9	0-7
5. Exakt tudományok. Természettudomány	41	266	19-7
6. Alkalmazott tudományok. Technika	21	60	4-4
7. Szépművészet. Sport. Játékok	38	132	9-8
81. Magyar irodalom és története	15	46	3-4
9. Történelem	25	164	12-0
91. Földrajz. Utazások	88	383	28-2
92. Életrajzok	22	119	8-7
Összesen	290	1.356	100-0
Szépirodalom és ismeretterjesztő irodalom együttesen.			
(A 100 nap alatt olvasott könyvek összes mennyisége)	1.187	9.638	—
Ebben:			
A. 1. Magyar szépirodalom	638	5.302	64-0
A. 2. Külföldi szépirodalom	259	2.980	36-0
B. 1. Magyar ismeretterjesztő irodalom	210	976	72-0
B. 2. Külföldi ismeretterjesztő irodalom	80	380	28-0
Összesen	1.187	9.638	—
A gyermekolvasók száma és megoszlása			
—	—	600	—
Egy gyermek átlag olvasott a 100 nap alatt:			
a) Szépirodalomból	897	8.282	86-0
b) Ismeretterjesztő irodalomból	290	1.356	14-0
Összesen	1.187	9.638	100-0

¹⁾ Összforgalomban: 86%. ²⁾ Összforgalomban: 14%.

A gyermekolvasók kora és neme

6-7		7-8		8-9		9-10		10-11		11-12		12-13		13-14		14-15	
é v e s																	
fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány	fiú	leány
18	—	40	81	100	185	98	248	74	169	26	72	13	33	3	—	2	—
—	—	—	3	3	7	4	13	3	7	3	2	3	2	17	8	11	2
1	—	37	31	122	126	324	363	727	380	852	494	782	460	447	207	49	39
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	37	14	757	243	293	150
19	—	77	115	225	318	427	624	806	557	883	569	835	510	1.262	476	373	206
—	—	—	1	3	1	3	3	4	—	8	—	10	7	11	9	3	4
—	—	—	—	—	—	—	—	2	1	1	1	4	1	15	6	3	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	5	—	10	5	1	1
—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	2	—	2	—	33	1	13	—
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	4	1	4	—
—	—	—	—	—	—	5	1	25	5	48	17	59	12	67	11	14	2
—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	7	1	16	1	22	2	9	—
—	—	—	—	—	—	1	2	3	3	8	4	21	1	60	2	26	1
—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	6	1	24	10	4	—
—	—	—	—	—	1	5	2	12	4	25	8	30	11	42	11	9	4
—	—	—	—	—	—	1	1	13	5	29	6	50	9	167	16	83	3
—	—	—	—	—	—	—	—	8	5	20	12	23	15	18	11	2	5
—	—	—	1	3	2	15	9	70	23	150	49	226	58	473	85	171	21
19	—	77	116	228	320	442	633	876	589	1.033	618	1.061	568	1.735	561	544	227
14	—	47	91	170	264	291	496	372	408	314	386	325	353	901	391	300	179
5	—	30	24	55	54	136	128	434	149	569	183	510	157	361	85	73	27
—	—	—	1	3	2	15	9	56	20	113	41	159	48	323	59	108	19
—	—	—	—	—	—	—	—	14	3	37	8	67	10	150	26	63	2
19	—	77	116	228	320	442	633	876	589	1.033	618	1.061	568	1.735	561	544	227
2	—	6	8	17	26	28	43	49	39	55	45	57	43	78	48	33	23
9-5	—	12-8	14-5	13-2	12-2	15-2	14-5	16-4	14-2	16-0	12-5	14-6	11-8	16-2	9-9	11-3	9-0
—	—	—	—	—	—	0-5	0-2	1-4	0-6	2-7	1-1	4-0	1-4	6-0	1-8	5-2	0-9
9-5	—	12-8	14-5	13-2	12-2	15-7	14-7	17-8	14-8	18-7	13-6	18-6	13-2	22-2	11-7	16-5	9-9